

КПІ ім. Ігоря Сікорського співпрацюватиме з Міністерством молоді та спорту України

25 вересня очільник Міністерства молоді та спорту України Вадим Гутцайт і ректор Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" академік НАН України Михайло Згуровський підписали меморандум про співпрацю. Для Міністерства КПІ став першим університетом, з яким досягнуто домовленостей про співробітництво.

Тепер для студентів КПІ ім. Ігоря Сікорського відкриваються можливості не лише проходити практику і стажування в Міністерстві, але й безпосередньо долучитися до вирішення певних проблем галузі.

"У Міністерстві є широкий спектр завдань, які можуть вирішувати наші студенти, набуваючи практичних навичок – починаючи від співпраці з проблем диджиталізації і до питань суто управлінської діяльності", – підкреслив у своєму коментарі після церемонії підписання проректор університету з навчальної роботи Анатолій Мельниченко.

Міністр Вадим Гутцайт підкреслив, що Міністерство залучатиме студентів до своєї роботи і, водночас, навчатиме їх, та наголосив на важливості співпраці з молоддю. Він також висловив сподівання, що "на прикладі співпраці з КПІ інші виші виявлять бажання прийти до Міністерства і теж співпрацювати з нами".

Инф. "КПІ"

Вадим Гутцайт і Михайло Згуровський

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Іміджева політика університету сприяє набору іноземних громадян на навчання в КПІ

У залі засідань Вченої ради КПІ ім. Ігоря Сікорського 23 вересня відбулася зустріч проректора з міжнародних зв'язків Сергія Сидоренка і члена ректорату університету Богдана Дуди з компаніями, які надають послуги з набору іноземних громадян як кандидатів на навчання в Україні.

Мета зустрічі – практичне застосування такого сегмента іміджевої політики університету, який має "працювати" на залучення іноземних громадян на навчання в КПІ.

З презентацією про особливості освітніх можливостей КПІ саме в цьому аспекті виступив Сергій Сидоренко, про можливість розвитку співпраці говорили у своїх виступах

навчаються в університеті, а також з кількістю візит-професорів, науковців, які працюють в університеті на постійній основі. Тому наше завдання – збільшувати кількість іноземних громадян у складі студентського контингенту. Це сприятиме як формуванню міжнародного престижу університету, так і збільшенню внеску до бюджету університету саме за цим видом зовнішньоекономічної діяльності.

У нашій сьогоднішній презентації ми показали, як саме на практиці ми застосовуємо той сегмент іміджевої політики університету, який має "працювати" на залучення іноземних громадян на навчання в КПІ.

С.І. Сидоренко, Б.І. Дуда, В.В. Тимохін, А.В. Ковтун з учасниками зустрічі

Богдан Дуда і запрошений на зустріч голова "Української асоціації експортерів освітніх послуг" Вячеслав Тимохін.

Учасники зібрання відвідали Державний політехнічний музей і його Відділ авіації і космонавтики ім. Ігоря Сікорського, Науково-технічну бібліотеку ім. Г. І. Денисенка, ознайомилися з Алесею видатних учених, життя і діяльність яких були пов'язані з КПІ.

Про особливості цієї зустрічі розповів кореспонденту "Київського політехніка" Сергій Сидоренко.

– Сьогоднішня зустріч – це ініціатива члена ректорату Богдана Дуди запросити через "Українську асоціацію експортерів освітніх послуг" компанії, які надають такі послуги.

КПІ ім. Ігоря Сікорського поглиблює процеси інтернаціоналізації. У міжнародному плані інтернаціоналізація пов'язана передусім з кількістю іноземних громадян, які

При цьому нам потрібні не просто іноземні громадяни, нам треба, щоб до нас приїхали найбільш підготовлені, талановиті абітурієнти, які будуть спроможні оволодіти складними освітніми програмами. Після закінчення навчання наші зарубіжні вихованці формуватимуть платформу економічних відносин КПІ з партнерами в країнах, з яких вони приїхали, на довгострокову перспективу. Випускники КПІ, коли прийдуть до своїх країн, будуть виходити на міжнародний рівень, застосовувати знання, здобуті саме в КПІ, і таким природним чином – не втрачаючи зв'язок із Alma Mater – сприятимуть розширенню можливостей нашого університету більш широко працювати на світових ринках освітніх і науково-технічних послуг.

Сьогоднішня презентація – порівняно з багатьма іншими, з якими департамент міжнародного співробітництва виступав у минулі роки, – має нові аспекти. Так, ми підкрес-

люємо, що поруч із традиційними освітніми програмами, які надають університети України, ми маємо ще й такі програми, які не можуть запропонувати інші вищі (як нашої країни, так – за деякими напрямками – і провідні університети світу). Наприклад, атомна енергетика, кібернетична безпека, зварювання. Ось, скажімо, всесвітньо відома науково-педагогічна школа КПІ з механіки вивела наш університет на підготовку фахівців для потреб транснаціональної компанії "Boeing". Інша гілка школи механіки веде до космічної програми КПІ, в рамках якої вже здійснено запуски супутників класу "PolyITAN". Це – унікальні речі, яких не мають інші університети.

Практика свідчить, що компанії, які здійснюють послуги із залучення іноземних громадян на навчання в Україні, можуть відігравати позитивну роль у створенні позитивного іміджу нашого університету в світі.

Сьогоднішня зустріч – це не єдиний механізм, за яким ми будемо діяти, формуючи позитивний імідж КПІ в світі. Ми співпрацюємо з посольствами зарубіжних країн в Україні. Лише за останні три тижні КПІ відвідав посол Ісламської Республіки Іран, відбулися зустрічі за запрошеннями послів Ісламської Республіки Пакистан та Республіки Узбекистан. І серію таких зустрічей буде продовжено. Крім цього, працюємо з посольствами України за кордоном – у тих країнах, які ми визначили як перспективні з точки зору можливої кількості громадян цих країн, які можуть бути запрошені на навчання в КПІ. Розпочали роботу з організації візитів делегацій іноземних авторитетних ЗМІ – це телевізійні канали, газети, інші інформаційні ресурси перспективних країн. Представники ЗМІ зможуть приїхати сюди, подивитися, ознайомитися з умовами навчання і проживання, організацією їх дозвілля в КПІ і в місті Києві, а потім розповісти в своїх країнах про КПІ – і таким чином створювати позитивний імідж нашого університету. З нашого боку ми також розповімо і покажемо широкі можливості КПІ надавати якісні знання і високі кваліфікації. Все це і буде робити нас більш привабливими для абітурієнтів країн на всіх континентах.

У роботі щодо формування позитивного іміджу КПІ серед абітурієнтів із зарубіжних країн ми, ДМС і ЦМО в його складі, працюємо в тісному контакті з "Медіалабораторією КПІ" та структурами під керівництвом Марії Миколаївни Перестюк.

Отже, багатопланова іміджева політика університету в застосуванні до такого сегменту зовнішньоекономічної діяльності, яким виступає міжнародний трансфер освітніх послуг, починає практично "працювати на КПІ"!

Спілкувався В. Школьнік

ОФІЦІЙНО

Наказом ректора №7/170 від 22.09.2020 р. "Про вирішення конфліктних ситуацій в КПІ ім. Ігоря Сікорського" визначено, що директори інститутів і декани факультетів мають розпорядженнями по своїх підрозділах створити Комісії з вирішення конфліктних ситуацій інститутів/факультетів, а також затверджено Положення про вирішення конфліктних ситуацій в КПІ ім. Ігоря Сікорського, Положення про Комісію з вирішення конфліктних ситуацій КПІ ім. Ігоря Сікорського та Положення про Комісію з вирішення конфліктних ситуацій інституту/факультету.

У Положенні про вирішення конфліктних ситуацій в КПІ ім. Ігоря Сікорського не лише прописано основні засади, на яких ґрунтуватиметься розв'язання таких ситуацій в університеті, але й дано чітке визначення низки термінів, що описують ті або інші форми негативних дій (чи бездіяльності) стосовно учасників трудових відносин або освітнього процесу і призводять до порушення прав і закон-

В університеті визначено порядок вирішення конфліктних ситуацій

них інтересів осіб та прямих конфліктів. Серед них як нові для вітчизняного законодавства поняття "булінг" та "мобінг", так і відомі, але від того не менш шкідливі – "дискримінація", "утиски" тощо.

У документі виписано й процедури врегулювання конфліктів. Ключову роль у них відіграватимуть Комісії з вирішення конфліктних ситуацій інститутів або факультетів, а в разі необхідності – Комісія з вирішення конфліктних ситуацій КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Факультетські або інститутські комісії розглядатимуть конфліктні ситуації, якщо вони виникатимуть між працівниками у межах підрозділів, між здобувачами вищої освіти в межах підрозділів або між працівником і здобувачем вищої освіти в межах підрозділів. Якщо ж стороною конфлікту

буде директор інституту або декан факультету, представники різних підрозділів університету чи одна зі сторін конфлікту на рівні підрозділу звернеться із заявою на ім'я голови Комісії університету щодо оскарження рішення Комісії підрозділу, тоді цей конфлікт розглядатиме Комісія з вирішення конфліктних ситуацій КПІ ім. Ігоря Сікорського. При цьому керівники структурних підрозділів, працівники і здобувачі вищої освіти у разі виникнення конфліктної ситуації повинні сприяти діяльності комісії з вирішення конфліктних ситуацій.

Повністю з текстом наказу "Про вирішення конфліктних ситуацій в КПІ ім. Ігоря Сікорського" можна ознайомитися на сторінці Інформаційної служби КПІ ім. Ігоря Сікорського: https://document.kpi.ua/2020_7-170.
Инф. "КП"

АКТУАЛЬНО

Нове дослідження Світового центру даних "Форсайт COVID-19: розгортання епідемії"

20 вересня було оприлюднено нове дослідження Світового центру даних (СЦД) "Геоінформатика та сталий розвиток" при КПІ ім. Ігоря Сікорського. Воно називається "Форсайт COVID-19: розгортання епідемії".

Дослідження є продовженням цілої серії робіт, виконаних у межах проекту СЦД, присвяченого аналізу особливостей поширення пандемії коронавірусу в Європі та регіонах України та її впливу на різні аспекти життя.

Науковці констатували, що загалом ситуація з поширенням коронавірусу в Україні продовжує бути стабільно важкою, попри те, що в різних регіонах у цьому процесі існують певні відмінності, іноді доволі значні. Водночас, жорсткі карантинні заходи, що їх було впроваджено на початку пандемії впродовж березня-квітня 2020 року, з наступним поступовим поверненням до звичайного способу життя в травні-червні 2020 року, дещо стабілізували її розвиток. Проте, як вказують дослідники, моральна втома від епідемії, і, як наслідок, нехтування елементарними засобами захисту від захворювання в сезон літнього відпочинку в липні-серпні 2020 року призвели до неочікувано високого, стрімкого зростання щоденно інфікованих людей. З початком нового навчального року загрозлива тенденція збереглася. Попри запропоновані МОЗ України заходи у закладах освіти, нові обставини призвели до подальших сплесків хвороби напередодні осінньо-зимового періоду сезонних респіраторних захворювань.

Вказали автори дослідження і на додаткові складності при аналізі та, особливо, при прогнозуванні подальшого перебігу епідемії COVID-19 на території нашої країни. Це відмінність реальних даних від офіційної статистики, що публікується НСЗУ та іншими джерелами. Дійсно, за останні місяці кількість тестувань у країні значно збільшилася, що ставить під сумнів адекватність даних у найперший – карантинний – період пандемії. Окрім того, як

вказують дослідники, багато людей, виявляючи в себе відомі симптоми, не поспішають повідомляти про це своєму лікарю, а лікуються вдома самостійно, і, відповідно, за благополучного одужання в офіційну статистику не потрапляють. Науковці також зауважують, що майбутні вибори до місцевих рад також можуть схилити місцеву владу до маніпуляцій з цифрами щоденної захворюваності у відповідних населених пунктах і регіонах, і визнають, що незважаючи на те, що використані в роботі розумні алгоритми машинного навчання, нейронні мережі та моделі типу SARIMA здатні визначити певні "патерни" та тенденції у поведінці графіка кривої, їхні прогнози можуть бути неточними. Адже, зважаючи на заразність вірусу COVID-19, швидкість зростання або спадання щоденної захворюваності передусім залежить від реальної кількості активних хворих.

Як і всі попередні, це дослідження СЦД також завершують висновки, частину з яких ми наводимо нижче.

Україна швидкими темпами наближається до числа країн Європи з найбільшими щоденними показниками захворюваності. За кількістю нових випадків у середині вересня лідерами були Іспанія (21% випадків від загальної кількості в Європі), Росія (16%), Франція (10%). Україна разом з Німеччиною, Великою Британією, Італією та Румунією потрапила до групи з високими показниками нових щоденних випадків: 2500-5000 зареєстрованих випадків на добу.

Кількість летальних випадків у Європі має тенденцію до збільшення за абсолютними показниками. Найбільший рівень смертей зафіксовано в Росії, Румунії, Іспанії, Україні, Франції, Туреччині. Рівень смертності від COVID-19 в Україні має тенденцію до збільшення. Коефіцієнт ураженості (відношення кількості померлих до кількості одужавших) тримається на рівні 2,21%-2,3% з тенденцією до зростання.

Фактор, який суттєво впливає на поширення пандемії COVID-19, – це мобільність населення. Він в Україні продовжує перевищувати первинні показники початку року на 160% – на відміну від інших європейських країн, де з початком другої хвилі захворювань мобільність населення знижується.

За показником завантаженості ліжок у ЗОЗ першої хвилі 8 регіонів не відповідають встановленому критерію у 50%. У середньому в Україні цей показник становить 28.9%, що на 10% менше, ніж за попередній період. Найбільший відсоток зайнятості ліжок на кінець другої декади вересня 2020 року (підтверджені та підозрілі випадки разом) фіксують в Одеській, Хмельницькій, Черкаській, Київській, Харківській, Тернопільській, Рівненській,

Чернівецькій областях. Ситуація із завантаженістю ліжок у м. Києві дещо покращилась за останній час і не виходить за порогове значення. За вказаний період порогові значення також перевищувались у Вінницькій, Івано-Франківській та Сумській областях.

Міністерство охорони здоров'я України представило список протиепідемічних заходів у закладах освіти, а щоденний контроль за їх виконанням поклада на керівників закладів. У школах кількох областей, що потрапили наприкінці серпня до червоної епідемічної зони, заняття розпочалися лише з 14 вересня. Проте ціла низка класів і шкіл по всій Україні закрилися на карантин та перейшли в дистанційний режим уже після кількох перших днів навчання – якщо у вчителів або учнів було виявлено COVID-19.

З другої декади липня і протягом першої декади серпня рівень захворюваності на COVID-19 стабільно зростає. Слід зазначити, що під час карантину кількість нових виявлених хворих на день не була більшою ніж 500 осіб на день, після послаблення – приблизно 700-800 осіб на день, а пікове значення серпня складають близько 2500 осіб, що захворіли. У вересні показники щоденної захворюваності стали ще вищими і, здебільшого, переважали 3200 осіб. Волатильність у вересні продовжувала триматися на високих позначках, а отже, зберігаються високі ризики несприятливого розвитку пандемічного процесу.

На основі використання методу подібності в математичному моделюванні, рекурентної нейронної мережі із довгою короткостроковою пам'яттю типу LSTM і багатошарової нейронної мережі Back Propagation прогнозується, що станом до кінця вересня 2020 року відбудеться зростання кількості нових виявлених хворих в Україні приблизно до рівня 230 тисяч. Щоденне зростання кількості нових інфікованих може коливатися в діапазоні 2500-5500 осіб. При цьому щоденна кількість людей, що одужали, складатиме 13%-33% від кількості інфікованих. Коефіцієнт ураженості України (смертність) на цьому відрізку часу коливатиметься в діапазоні 2,14% – 2,3%.

Епідеміологічна ситуація в регіонах України стрімко погіршується як за кількістю нових хворих, так і за географією поширення. Науковці СЦД назвали області, райони і міста України, які на дату оприлюднення дослідження віднесені до зеленої, жовтої, помаранчевої і червоної зони карантину. Безумовно, надалі вони змінюватимуться...

З повним текстом дослідження СЦД від 20.09.2020 можна ознайомитися за посиланням: <http://wdc.org.ua/uk/covid19-epidemic-escolation>

За инф. СЦД

Юлія Ковтун: "КПІ – не лише технічний навчальний заклад, але і сильний розумовий центр"

Унікальність Київської політехніки, серед іншого, – у можливостях, наданих студентам для всебічного розвитку. Сукупність інженерних, економічних, гуманітарних спеціальностей, багатогранне дозвілля дозволяють молоді розкривати та вдосконалювати свої здібності й уподобання. Коли на Дні першокурсника площею поряд крокують вихованці КПІ – міжнародні чемпіони з математики, програмування, спорту й мистецтв – це сприймається цілком природно й органічно. Майже щороку наша газета знайомить читачів зі студентами ФЛ – призерами Міжнародного мовно-літературного конкурсу імені Тараса Шевченка.

Про конкурс

Уже вдесяте конкурс об'єднав учнівську та студентську молодь – поціновувачів творчості Великого Кобзаря, які вміють оригінально й образно висловлювати свої думки. Конкурс започатковано 30 вересня 2010 року Указом Президента України № 928 за дль піднесення престижу української мови та літератури в молодого покоління, підвищення рівня загальної мовної культури, виховання в його учасників почуття гордості за свій народ, любові до рідного краю.

Щорічно він перетворюється на великий марафон, упродовж якого юнаки і дівчата змагаються за звання кращих знавців української мови і літератури. Конкурс проводиться в чотири етапи для школярів та ліцеїстів і в три етапи для учнів закладів професійно-технічної освіти, студентів і курсантів закладів вищої освіти I-IV рівнів акредитації.

Талановита молодь, яка досягає високих успіхів в інтелектуальних змаганнях всеукраїнського рівня, отримує підтримку з боку держави.

Про Шевченка

Мабуть, немає в Україні людини, яка б не читала віршів Т.Г. Шевченка. У кожного своє розуміння його творів. Але для всіх українців Шевченко є генієм, явищем великим і вічним в історії нашої держави. Для нашого народу "Кобзар" не просто настільна книга. Поетичні рядки не втратили значення й через століття після написання. Чимало людей цитують напам'ять уривки поем, вірші та рядки, що стали вже народними, а зміст – актуальним і сьогодні. Наприклад, "У своїй хаті своя й правда, і сила, і воля!", "Не вмирає душа наша, / Не вмирає воля, / І неситий не виоре / На дні моря поле" або "Свою Україну любіть, / Любіть її... во время люте, / В останню, тяжкую минуту / За неї Господа моліть". Творчість Великого Кобзаря стала духовною основою формування сучасної української нації, для українців усіх наступних поколінь Т.Шевченко є могутнім джерелом національної свідомості, національної гордості українського народу.

Молодь ще зі школи вивчає багатогранну творчість видатного українського митця. Своім талантом і творчістю поет навчає нас любити рідну землю, берегти мову, розвивати культуру.

Студентка ФЛ – призерка конкурсу

"Вітаємо Ковтун Юлію, студентку факультету лінгвістики, яка стала переможницею X Міжнародного мовно-літературного конкурсу імені Тараса Шевченка", – поінформував сайт ДНУВР в середині літа. Познайомитися з призеркою вдалося лише у вересні. Юлія ще не почала говорити, а вже хотілося посміхнутися у відповідь, замилувавшись її зовнішньою довершеністю. А вже коли почали розмовляти, – не полишала думка: щастить же хлопцям КПІ на красунь і розумниць.

"Прагнула вступити саме до КПІ, який багато років займає перші місця у всіх вітчизняних рейтингах ЗВО, – почала свою розповідь Юлія. – Щодо спеціальності, я ніколи не вагалася, на який факультет подавати документи, оскільки мріяла бути перекладачем або журналістом. З дитинства писала вірші, найулюбленішим предметом у школі

була українська література, а в старших класах полюбила англійську. Саме за цими напрямками я мала можливість розвиватися під час навчання на факультеті лінгвістики. Кожного року я брала участь у конкурсах перекладу, працювала над інтерпретаціями англійських віршів українською та навпаки. На третьому курсі вирішила згадати олімпіадне шкільне минуле та спробувати себе в мовно-літературному конкурсі ім. Т. Шевченка".

Перші етапи конкурсу не викликали труднощів, оскільки завдання полягали у написанні публіцистичних статей із вживанням певних термінів та застосуванням конкретних тропів. Статті, проте, повинні були залишатися достатньо художніми та містити філософське переосмислення постаті Тараса Григоровича в сучасному контексті. Завдання фінального етапу конкурсу полягало у викладенні біографії та творчого доробку одного з дослідників Тараса Шевченка. "Однак, якщо володіти достатньою інформаційною базою про критиків та літераторів, які вивчали мистецький спадок поета, навіть таке завдання стає цікавим та відкриває новий простір для творчості, – ділиться студентка. – Як на мене, участь у конкурсі – це хороша можливість для талановитих студентів усіх університетів розкрити свій публіцистичний та аналітичний потенціал. Те, що мені вдалося стати призеркою, означає, що КПІ – не лише технічний навчальний заклад, але і сильний розумовий центр. Його студенти щоразу досягають нових вершин та гідно популяризують університет серед широкого загалу".

Юлія Ковтун

Молодшим колегам та молодшим студентам Юлія бажає не втрачати дорогі моменти студентського життя, проте не забувати і про саморозвиток. "Дух творчості і піднесення, який панує в КПІ, ні з чим не порівняти, – говорить вона, – тому ловіть будь-який цікавий шанс. Навіть коли здається, що у вас нічого не вийде, відкривайте в собі нові грані. Хто зна, можливо, вас нарешті справедливо оцінять і ви віднайдете в собі прихований талант. Не бійтеся і не гайте часу, іноді спонтанні рішення приводять до найкращих результатів".

Молодшим колегам

Колегам та молодшим студентам Юлія бажає не втрачати дорогі моменти студентського життя, проте не забувати і про саморозвиток. "Дух творчості і піднесення, який панує в КПІ, ні з чим не порівняти, – говорить вона, – тому ловіть будь-який цікавий шанс. Навіть коли здається, що у вас нічого не вийде, відкривайте в собі нові грані. Хто зна, можливо, вас нарешті справедливо оцінять і ви віднайдете в собі прихований талант. Не бійтеся і не гайте часу, іноді спонтанні рішення приводять до найкращих результатів".

Н. Вдовенко

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ЦЕНТР ІНФОРМУЄ

Проект "Perspektywy Women in Tech Summit" запрошує до участі у форумі, який проходитиме в online-форматі 8–9 грудня 2020 року!

Студентки, аспірантки, жінки-молоді науковці матимуть можливість зустрітися і поспілкуватися з:

– харизматичним комісаром ЄС з питань інновацій, досліджень, культури, освіти та молоді, яка бореться за присутність і видимість жінок в IT-сфері Марію Габріель;

– першою жінкою-деканом факультету комп'ютерних наук Стенфордського університету – найбільш інноваційного університету у світі та серця Силіконової долини – професоркою Дженніфер Відом;

– Надзвичайним і Повноважним Послом США в Польщі Джорджеттою Мосбахер;

– віце-президентом Intel, керівником відділу різноманітності та інклюзії Барбарою Уай;

– вченою Гарвардської школи Кеннеді, яка займається проблемами жінок у технологічному середовищі Сірі Чілазі;

– засновницею компанії Black Women in Tech Лексі Батлер із Twitter та іншими відомими науковцями та організаторами посилення участі жінок в IT-сфері.

Запрошуємо до участі всіх бажаючих!

За докладнішою інформацією звертається до координатора проекту в КПІ ім. Ігоря Сікорського Біднюк Ганни Іванівни (корпус №1, к. 171-5, тел. роб.: (044) 204-80-19, e-mail: anna_bidnyuk@ukr.net).

Інф. Українсько-Польського центру

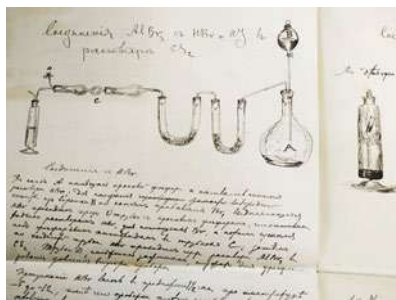
Рукописний архів М.І. Коновалова в НТБ

У Науково-технічній бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського зберігається унікальний архів Михайла Івановича Коновалова (1858-1906) – видатного вченого (хіміка-органіка), організатора і першого декана хімічного відділення КПІ, директора КПІ у 1902-1904 рр. Він відомий в усьому світі як першовідкривач реакції нітрування насичених вуглеводнів (алканів) дією розбавленої азотної кислоти при підвищених температурі і тиску (реакція Коновалова). М.І.Коновалов також вивчав склад нафти, досліджував нітрування органічних сполук різних класів, методи отримання альдегідів і кетонів, перетворення спиртів на вуглеводні та ін. За своє коротке життя вчений опублікував 85 експериментальних робіт в "Журнале Русского физико-химического общества", "Berichte der Deutschen Chemischen Gesellschaft" (Німеччина), "Comptes Rendus de l'Academie des Sciences de Paris" (Франція), "Известиях Московского сельскохозяйственного института", "Известиях Киевского политехнического института".

М.І. Коновалов

М.І.Коновалов був учнем відомого хіміка, засновника Московської хімічної школи В.В.Марковникова. З 1896 по 1899 рік Михайло Іванович очолював кафедру неорганічної хімії Московського сільськогосподарського інституту. У 1898 р. перший директор Київського політехнічного інституту В.Л.Кирпичов запросив М.І.Коновалова до КПІ. Після річних роздумів Михайло Іванович погодився і 1 липня 1899 р. обійняв посаду декана хімічного відділення (факультету) та завідувача кафедри неорганічної хімії. Він докладно зусиль до організації хімічного відділення і укомплектування його викладачами.

Так, разом з М.І.Коноваловим до Києва переїхав його співробітник В.П.Іжевський, який після закордонного відрядження став організатором металургійної спеціальності в КПІ. М.І.Коновалов запросив до КПІ В.О. Плотнікова, І.Д. Жукова, К.Г.Деметрьєва, В.Ф. Тимофєєва та ін.

Коли через студентські заворушення на початку 1902 р. В.Л.Кирпичов був змушений піти у відставку, через кілька місяців директором КПІ було призначено М.І.Коновалова. Саме він організував у січні 1903 р. перший випуск інженерів КПІ, які захищали свої дипломні проекти перед екзаменаційною комісією на чолі з Д.І.Менделєєвим. У листопаді 1906 р. М.І.Коновалов, оглядаючи очисні споруди, був сильно травмований і через місяць помер.

У 1907 р. вдова Михайла Івановича, Любов Михайлівна Коновалова, передала Київському політехнічному інституту його бібліотеку: 912 назв книг, брошур, окремих відбитків наукових статей, 34 назви журналів, статутів, навчальні програми, звіти та протоколи навчальних закладів і товариств.

У середині 40-х років ХХ ст. професор В.А.Кузьмін знайшов на кафедрі органічної хімії рукописний архів М.І.Коновалова. В архіві були чернетки наукових робіт, інститутських лекцій, листів Михайла Івановича, а також майже 600 листів до нього.

Серед авторів листів відомі вчені, професори Петербурзької, Варшавської, Ризької політехнік, університетів Москви, Петербурга, Києва, Харкова, Казані та ін., імена яких можна знайти в енци-

клопедіях. Це В.В.Марковников, М.О.Меншуткін, Б.М.Меншуткін, М.Д.Львов, О.М.Зайцев, В.Ф.Тимофєєв, В.О.Плотніков, М.О.Умов, М.С.Курнаков, Л.В.Писаржевський, І.О.Каблуков, О.М.Реформатський, Д.М.Прянишников, В.П.Іжевський, О.Є.Чичибабін та ін. Листи дають певне уявлення про особисті зв'язки і взаємовідносини членів наукового співтовариства Російської імперії (не лише хіміків) кінця ХІХ – початку ХХ сторіччя, проливають світло на неофіційну сторону їхнього життя.

Невелику частину (близько сотні) листів з цього архіву опублікував у 2008 р. доцент хіміко-технологічного факультету Олег Йосипович Хоцяновський у своїй книзі "Директор КПІ М.І. Коновалов (к 150-літтю со дня народження)".

Нині архів зберігається у відділі рідкісних і цінних документів НТБ ім.

Г.І.Денисенка. Працівники відділу займаються опрацюванням і обробкою листів з цього архіву. Кожен лист ретельно вивчається і описується: адресат, кількість аркушів, сторінок, місце й дата написання, орфографія. Бібліографічний запис заноситься до електронного каталогу, примірнику присвоюється інвентарний номер.

Бібліотека розпочала проект зі створення Цифрової бібліотеки Київської Політехніки (Kyiv Politechnic Digital Library), програмне забезпечення для якої розробили спеціалісти Познанського технічного університету і надали нам для користування в рамках проекту EaRConnect.

Весь рукописний архів М.І.Коновалова буде оцифровано та викладено у відкритий доступ. Його матеріали можуть стати основою для цікавих досліджень з історії науки і освіти.

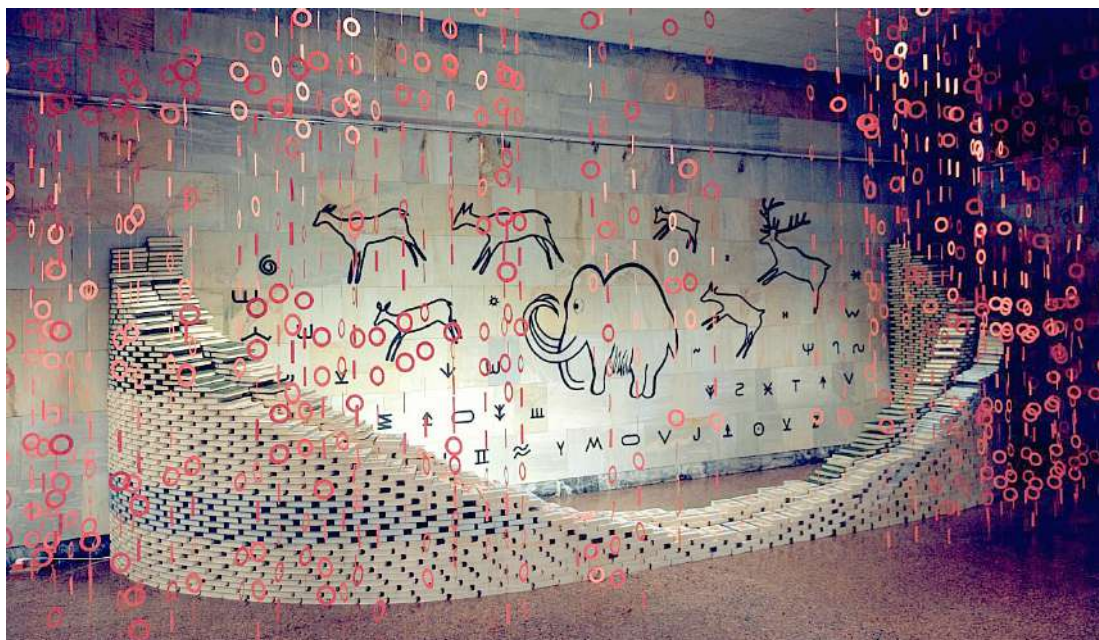
Оксана Дигас, зав. сектору історії КПІ відділу рідкісних і цінних документів НТБ

У Науково-технічній бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського є традиція – створювати дивовижні інсталяції. Такі арт-об'єкти – це гра, зумовлена просторовим та змістовим контекстами розташування предметів та матеріалів. Головною метою інсталяції є надання можливості глядачу потрапити в особливий художньо-смісловий простір та вловити багатомірність його сенсу.

Талановита майстриня бібліотеки та ідейна натхненниця інсталяцій – Наталія Манжуло та співав-

Арт-об'єкти НТБ

тори втілення її творчих задумів – Надія Белікова, Наталія Костюченко, Світлана Лебедева, разом створили вже чимало незвичних мистецьких об'єктів. Серед них були: незвична новорічна ялинка, велике книжкове серце, стилізований напис "Google", нескінченний "Лабіринт знань", вражаюча "Вишиванка" на стіні, що довгий час була окрасою холу.

Багато розрахунків та терпіння потрібно, щоб створити арт-об'єкт, повз який неможливо пройти не зупинившись. Сьогодні в бібліотеці нова інсталяція під назвою "КОД" (на фото), яка поєднує печерні малюнки та бінарний код. На перший погляд, це автономні речі, які не мають зв'язку. Але, якщо подумати, і наскельний малюнок, і двійковий код – це приклади інформації про навколишній світ, закодованої людиною у знаки. Як і книги, що містять секретні ключі, для тих, хто здатен відшукати.

Звичайно, комунікація поступово змінює форму та еволюціонує технологічно, але символи та коди залишаються в людській підсвідомості завжди – від палеоліту і до сьогодні. Ми всі хочемо бути почутими, щоб нас розуміли і "відображали". Бажання розділити почуття та відчуття власну цінність живе в кожному з нас. У спілкуванні, на межі внутрішнього та зовнішнього світів кодуємо власне "Я".

Нова інсталяція бібліотеки КПІ нагадує, що мистецтво цінне тим, що дарує людині знаки та можливості створити їх особисту інтерпретацію. Кожен глядач так чи інакше зчитує код автора через призму власної особистості і таким чином – стає частиною твору мистецтва. Крізь фільтр почутого, прочитаного, побаченого і пережитого кожним із нас.

Якщо ви побачите інсталяцію, то ваше враження, безумовно, стане ще однією сходинкою еволюції знань та інформації, а, можливо, ще й частинкою вашого культурного коду.

Людмила Рабаданова, фахівець відділу перспективного розвитку НТБ

На початку славної історії: закладка головної будівлі та відкриття КПІ

Урочистості з приводу початку будівництва і, водночас, освітньої діяльності Київського політехнічного інституту в далекому 1898 році розтягнулися на два дні.

30 серпня 1898 року о першій годині дня відбулася церемонія закладки головної будівлі Київського політехнічного інституту Імператора Олександра II, і була вона приурочена

мітету зі спорудження будівель КПІ М.І. Драгомиров, директор департаменту мануфактур і торгівлі В.І. Ковалевський, київський губернатор генерал-майор Ф.Ф. Трепов, директор КПІ В.Л. Кирпичов, головні жертводавці Н.А. Терещенко і Л.І. Бродський, представники влади, будівельної комісії, науковці, автор проекту комплексу будівель інституту

Освячення закладки майбутнього інституту здійснили єпископ Уманський, вікарій Київської єпархії преосвященний Сергій (Ланін) у співслужінні з настоятелем київського Володимирського собору протоієреєм Іваном Корольковим.

У фундамент під входом до головної будівлі було покладено мідну дошку, на якій було викарбовано такої напис:

пережили щасливі хвилини, коли вони особисто були присутні на хрестинах дорогого дітища, але, на жаль, були відсутні два головних діяча: граф Олексій Павлович Ігнат'єв, навколо якого згуртувалися місцеві сили і кипіла дружна підготовча робота, і Сергій Юлійович Вітте, який взяв справу в свої руки і з любов'ю і енергією довів її до благополучного кінця".

Директор КПІ Віктор Львович

Особи, які поклали символічні перші камені в фундамент Київського політехнічного інституту

М.І. Драгомиров

В.І. Ковалевський

В.Л. Кирпичов

Л.І. Бродський

Н.А. Терещенко

С.М. Сольський

на до свята перенесення мощей святого благовірного князя Олександра Невського, на честь якого назвали царя. Насправді, захід був дещо символічним, оскільки на цей час уже були зведені частина першого поверху хімічного корпусу, частина підвального поверху головної будівлі та фундаментні житлових будинків.

Наступного дня газета "Кієвлянин" надала звіт про цю подію: "Проти фасаду майбутньої головної будівлі поставлений був великий намет, прикрашений прапорами, щитами із зображенням державного герба і гірляндами зелені... На стінах намету були розвішані плани будівель інституту". На святі були присутні Київський, Волинський і Подільський генерал-губернатор, голова Височайше заснованого ко-

ту архітектор І.С. Кітнер і студенти першого прийому КПІ.

"Перший камінь інституту було покладено п. Начальником Краю М.І. Драгомировим, другий – директором департаменту торгівлі і мануфактур В.І. Ковалевським, третій – помічником командувача військами Київського військового округу А.І.Косичем, потім були покладені камені: Лаз. Із. Бродським, Н.А.Терещенком, директором інституту В.Л. Кирпичовим, миським головою [С.М.Сольським], головою біржового комітету [М.Г.Хряковим], головою будівельної комісії [М.В.Самофаловим] та ін."

Во имя Отца и Сына и Святого Духа. Аминь. 1898 года августа 30 дня, въ благополучное царствование Императора Николая II, въ бытность министромъ финансовъ статс-секретаря С. Ю. Витте, при киевскомъ, подольскомъ и волинскомъ генераль-губернаторѣ, генераль-адъютантѣ М. И. Драгомировѣ, киевскомъ и галицкомъ митрополитѣ Іоанникіи, киевскомъ губернаторѣ Ф. Ф. Треповѣ, директорѣ департамента торговли и мануфактуръ В. И. Ковалевскомъ, киевскомъ городскомъ го ловѣ Сольскомъ, директорѣ Института В. Л. Кирпичевѣ, строительной комисіи, избранной Высочайше учрежденнымъ комитетомъ для сбора пожертвованій на устройство Политехническаго Института въ г. Киевѣ, въ составѣ председателя Н. В. Самофалова, товарища председателя барона Г. В. Розена и членовъ А. А. Абрагамсона, Н. А. Бунге, В. А. Безсмертнаго, Л. И. Бродскаго, Н. Н. Казанскаго, С. С. Могилевцева, К. С. Нейшпаева, Д. И. Пихно, Н. К. Ренненкампфа, В. И. Ханенко и И. С. Щенювскаго заложено сіе зданіе Киевскаго Политехническаго Института Императора Александра II по проекту академика архитектуры І. С. Кітнера.

Наступного дня, 31 серпня 1898 року, о першій годині дня в актовому залі Першого комерційного училища відбувся урочистий акт з нагоди відкриття Київського політехнічного інституту. Через те, що корпуси КПІ побудовані ще не були, заняття вирішено було тимчасово проводити в будівлі освяченого напередодні нового училища, яке здебільшого коштом Льва і Лазаря Бродських було споруджено за проектом архітектора Георгія Шлейфера. Орендував цю будівлю для потреб КПІ один з жертводавців – Лазарь Ізраїлович Бродський.

У своєму репортажі з місця події кореспондент газети "Кієвлянин" відзначав, що "більшість учасників

Кирпичов у цей день виголосив свою знамениту промову "Vivat, crescat, floreat" ("Живи, рости, процвітай") про благодію родну місію в підготовці інженерів і вчених-агрономів, яка стоїть перед інститутом (з повним її текстом можна ознайомитися на сайті КПІ ім. Ігоря Сікорського – [див.: https://kpi.ua/ru/823-2](https://kpi.ua/ru/823-2)).

Своєю чергою, Володимир Іванович Ковалевський зазначив: "З відкриттям політехнічного інституту здійснюються надії тих, хто жертвував і працював для улаштування вищого навчального закладу, як розсадника технічного знання в краї з метою подальшого зростання його продуктивності... Великий край і Київ зустрічають народження тутешнього політехнікуму з великими і радісними надіями. Очікують від нього, що він докладе свої сили до примноження багатства країни і що, в особі своїх вихованців, дасть діячів освічених, цілком підготовлених для такого благодіючого і вдячного завдання, буде випускати людей з високим моральним обов'язком, твердим переконанням, з глибокою любов'ю до батьківщини і вірою в її світле майбутнє".

Відтоді Київський політехнічний інститут став найбільшим і одним із найрейтинговіших закладів вищої освіти України. Декілька поколінь співвітчизників і представників зарубіжних держав здобули тут вищу освіту, причому багато з них стали всесвітньо відомими фахівцями в різних галузях науки і техніки.

Ігор Андрєєв,
доц. кафедри МАХНВ ІХФ

Будівля Першого комерційного училища, де починав свою роботу КПІ (стара листівка)

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

<https://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221

✉ gazeta@kpi.ua
гол. ред. 204-85-95; ред. 204-99-29

Головний редактор

Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Провідні редактори

В.М. ІГНАТОВИЧ

Н.Є. ЛІБЕРТ

Додрукарська підготовка матеріалів

О.В. НЕСТЕРЕНКО

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й. БАКУН

Коректор

О.А. КІЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130 від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПІ ім. Ігоря Сікорського, видавництво «Політехніка», м. Київ, вул. Політехнічна, 14, корп. 15

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори. Позиція редакції не завжди збігається з авторською.